

Παυλίνα Μάρβιν

Ίστορίες
ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον μου

Δεύτερη ἔκδοση

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΙΧΛΗ

Όλες οι αφιερώσεις βρίσκονται στη θέση τους

Περιεχόμενα

ΝΟΣΟΚΟΣΜΟΣ

Ό νοσοκόσμος	13
Ή παθολογία τῶν ἀρμάτων	19
Τὸ τραγούδι τῆς μικρῆς μουσόπληκτης	20
Τὰ ζιζάνια	22
Χειμῶνας στὸ παλάτι	23
Φαινόμενο αὐτοχειριασμοῦ	25
Ὅνειρο παραμονῆ τῆς μετάγγισης	27

ΓΕΙΑ ΣΟΥ ΓΙΑΓΙΑ

Γειά σου γιαγιά	31
Μαύρη μαγειρίτσα	34
Πρόσκληση σὲ ρεβεγιὸν	38

ΚΟΣΜΗΤΩΡ

Ό συμμαθητῆς μου Ἰάκωβος	43
Ό φόβος γιὰ τὴ θάλασσα	45

ΨΥΧΟΪΣΤΟΡΙΑ

Τραλαλάθη	49
-----------	----

Πῶς διέψευσε ὁ Νέρων τὸν δυσφημιστὴ γελωτοποιό του λίγο πρὶν ἀποδημήσει, Ρώμη 68 μ.Χ.	50
Ἀπολογία τῆς Anna Ebeler στὴν Αὐγούστα, Ἰανουάριος 1669	52

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΟΥ

Οὐκρανικὴ ἱστορία	57
Τσαγιέρες	59
Τὰ βουρκόψαρα	61
Ἡ ἰδιόλεκτος	64
Τὸ σύνηθες	66
Τὸ γεφυράκι τῶν Λὶ καὶ Λὶ	67
Très petit prince	69
Τὰ ροῦχα τοῦ Παναγιώτη	71
Μάθε με νὰ χωρίζω	74
<i>Παράρτημα τῆς ψευδοχελώνας</i>	75

Τὸ τραγούδι τῆς μικρῆς μουσόπληκτης

Δάσκαλε Ποιητῆ Βρικόλακα
μικρὸ κορίτσι πράμα μ' υἰοθέτησες
μοῦ 'ταξες ἄλλα γι' ἄλλα, μὰ τ' ἀθέτησες
καὶ μ' ἤθελες μονάχα κούκλα-κόλακα

Καιρὸ σοῦ συνιστοῦσα ἀφελῶς
«μὴ μοῦ πετᾶς ἔτσι κατάμουτρα
τὸν ἥλιο σου —
γιὰ νὰ γενεῖ τῆς ποιήσῃς μου ὁ καρπός,
σιγὰ σιγὰ ἀφομοιώνεται τὸ φῶς»

Μὰ ἐσὺ νὰ μαίνεσαι, ἐξάίσια ἰλαρὸς
καὶ νὰ μὲ λούζεις μὲ τὶς λάμψεις, σὰν ἐχθρὸς

Μωρὸ κι ἂν μ' ἔκλεψες ἀπὸ τὴν κούνια μου
ἔφτασε πλέον ὡς καὶ στὰ ρουθούνια μου
μία δυσωδία σεσηπότος
κι ἀργὰ ἀργὰ τὸ πόνεσε, στὸ τέλος, ἡ καρδιά μου
πῶς δὲν ἠγάπησες ποτὲ τὸ φῶς
ἀλλὰ τὸ πολυσκότος

Ποντίκια τρέχουνε οἱ λέξεις σου
σκωληχοφαγωμένα ὅλα σου τὰ ποιήματα

τὰ χεῖλη σου μοῦ φέρνουν ἀναγούλα
Βαρέθηκα ὑπάκουη στίς ὀρέξεις σου —
τρέξε νὰ σκάψεις εἰς τὰ μνήματα
καὶ θεὸς νὰ βρεῖς στὰ γρήγορα
ἄλλη χαζὴ μικρούλα

Ἄν γιὰ μένα τώρα ἀναρωτιέσαι
μάθε, γιὰ νὰ κλαῖς καὶ νὰ χτυπιέσαι:
Ἦδη κοιμᾶμαι μ' ἄλλον δάσκαλο βρικόλακα
ποὺ σήμερα μὲ θέλει κούκλα-κόλακα
μὰ ἡ ὑπόσχεση ποὺ μοῦ ἔδωκε μοῦ φτάνει
καὶ ἀπὸ σένα εὐτυχῶς ποὺ λάκισα:
Τρανή κι ἐξαίσια μιὰ μέρα θὰ μὲ κάνει

Ποιήτρια Βρικολάκισσα

Γειά σου γιαγιά

Ἡ γιαγιά μου ξεχαρμάνιαζε μὲ τσιγάρα Καρέλια, ξαπλωμένη, μονάχα προτοῦ κοιμηθεῖ, καὶ καμιὰ ἄλλη στιγμή τῆς ἡμέρας. Μασκαρευόταν μὲ μεγάλα μαῦρα γυαλιὰ ἡλίου σχεδὸν σὲ ὅλους τοὺς ἐσωτερικοὺς χώρους, μήπως καὶ κατάφερνε νὰ κρύψει πόσο εἶχαν γεράσει τὰ μάτια της. Ἐγραφε ἀνορθόγραφα ποιήματα γιὰ τὸν ἔρωτα, καὶ μοῦ ἔφτιαχνε συχνὰ πυκνὰ γλειφιτζούρια-κοκοράκια· χρησιμοποιοῦσε γιὰ τὸ χρωῶμα τους, ὅπως ἐκ τῶν ὑστέρων ἔμαθα, βαφὴ ἀυγῶν «Ἀνατολή». Πολὺ ἀργότερα ἀνακαλύψαμε πὼς ψέκαζε ρύζια καὶ ὄσπρια μὲ ἰσχυρὰ ἐντομοκτόνα. Ὅταν τὴ ρωτήσαμε πὼς τῆς προέκυψε αὐτὴ ἡ ἀνεπανάληπτη ἰδέα, μᾶς ἀπάντησε μὲ ἄνεση πὼς δὲ θὰ ἴπρεπε δὰ νὰ μᾶς φαίνεται καὶ τόσο πρωτότυπο, ἀφοῦ ἡ ἴδια, χρόνια τώρα, ἔβλεπε τὸν μπακάλη νὰ πράττει ἀνάλογα.

Στὰ δεκαεννιά της ἀνέβασε σφυγμοὺς γιὰ κάποιον σαρανταπεντάχρονο γόη, ὁ ὁποῖος δέχτηκε λίγο μετὰ τὰ πυρὰ τῆς μητέρας της: ἡ προγιαγιά τὸν ὀδήγησε σὲ δίκη. Ἡ νεαρή, ἀκόμη τότε, Θεοδοσία ἀποπειράθηκε —ἀνεπιτυχῶς— νὰ αὐτοκτονήσει, καταπίνοντας μελάνι. Τὴν ἡμέρα μάλιστα τῆς δίκης, ὁ δικαστὴς ἔπεσε στὰ γόνατα γοητευμένος καὶ ζήτησε τὴν, ὄχι ἀκόμη, γιαγιά, ἀνεπιτυχῶς, σὲ γάμο. Στὴ συνέχεια, ἡ γιαγιά παντρεύτηκε τὸν μαστρο-Παῦλο. Ἀπέκτησε τέσσερα ἀγόρια καὶ γύρω στίς εἴκοσι γάτες, μὲ τίς ὁποῖες ἀγαπιόταν παθολογικά, μὲ ὅλη τὴν παθολογία πού ἐμπεριέχει ἡ εὐλικρινὴς ἀγάπη, ὑπαγορεύουσα πότε χάδια ἀτελείωτα, λόγια τρυφερά, καὶ πότε μπινελίκια συνοδευόμενα ἀπὸ ἀπειλὲς τύπου σκου-

πόξυλο. Ἡ γιαγιά μου φοροῦσε ὅλα τὰ παπούτσια ποὺ βαριοῦνταν οἱ ἐγγονές της, δηλαδή ἀπὸ νούμερο τριάντα ἐπτὰ μέχρι σαράντα ἕνα, χωρὶς κανεὶς ποτὲ νὰ καταλάβει πῶς τὰ κουμαντάρει. Συνήθιζε ἐπίσης νὰ στολίζεται, μὲ δέκα δαχτυλίδια διαφόρων εἰδῶν, χρυσά, ἀσημένια, τσίγκινα, πλαστικά, πολλές φορές δύο καὶ τρία στὸ κάθε δάχτυλο. Ἐπιπροσθέτως, διέθετε μιὰ τεράστια συλλογὴ ἀπὸ καπέλα. Στὴν Τσεχία τῆς ἀγόρασα ἕνα βελούδινο μαῦρο, μὲ λουλούδια καὶ πλερέζα — τὸ ἔβαζε, κάθε Κυριακὴ σχεδόν, στὴν ἐκκλησία. Τρελαινόταν γιὰ τὴν ἐκκλησία. Ἦτανε γιὰ ἐκείνη ἕνα ἐξαιρετικὰ διασκεδαστικὸ, κοσμικὸ πάρτι. Δὲν ἔχανε ἀκολουθία γιὰ ἀκολουθία καὶ ἤξερε ἀπέξω ὅλους τοὺς ψαλμούς. Μιὰ χειμωνιάτικη Κυριακὴ, καθὼς ἐπιστρέψαμε ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο τοῦ Ἁγίου Γεωργίου — ἤθελε πάντοτε νὰ τὴ συνοδεύω καί, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, δὲν τῆς χάλαινα χατίρι—, ἄρχισα νὰ τῆς διηγοῦμαι κάποιον πετυχημένο ἀνέκδοτο, καὶ ἤδη στὰ μισὰ τῆς διήγησης τρανταζόταν ἀπ' τὰ γέλια, λέγοντάς μου νὰ σταματήσω γιὰτὶ κινδυνεύει νὰ κατουρηθεῖ· ὅμως ἐγὼ ποὺ νόμισα πῶς μεταφορικὰ μιᾶ, συνέχισα νὰ χαριτολογῶ, μέχρι πού, πρὸς μεγάλη μου ἐκπληξή, κατουρήθηκε προτοῦ προλάβουμε νὰ φτάσουμε στὸ σπίτι.

Πρὶν πεθάνει, πρόλαβε νὰ μὲ μάθει νὰ τῆς βάρω τὰ φρύδια, νὰ σφουγγαρίζω μὲ βρεγμένο πανὶ σκυμμένη στὰ τέσσερα, σύμφωνα μὲ τὸ μικρασιατικὸ πρότυπο, νὰ παίζω σβουράκι ἀπὸ τὴν καλὴ κι ἀπ' τὴν ἀνάποδη, νὰ ἀξιοποιῶ τὰ ὑπολείμματα ἐνὸς τελειωμένου κραγιὸν χρησιμοποιώντας ἕνα σπέρτο, νὰ τρώω ψωμὶ λαδοζαχαρωμένο, περὶ ὀρέξεως φέτες μὲ μπελτέ, καὶ γενικὰ νὰ εἶμαι ὅσο ἀντικανονικὴ χρειάζόταν. Στὴ διαθήκη της μοῦ ἄφησε τὴ Singer ραπτο-

μηχανή, ὅλα τὰ κίτς κοσμήματά της, τὰ ποιήματα καὶ τὴ συλλογὴ
της ἀπὸ καπέλα. Λίγους μῆνες πρὶν μοῦ δηλώσει σὲ κάποιο θάλαμο
ἐντατικῆς ὅτι θὰ φύγει, μὲ ρώτησε μὲ ἀγωνία: «Θὰ μὲ κλάψεις;»
καὶ μοῦ ζήτησε στὴν κηδεῖα νὰ φορέσω φόρεμα λευκό. Κάθε φορὰ
ποὺ τρώω παγωτὸ βανίλια, τὴ βλέπω νὰ μοῦ κλείνει τὸ μάτι. Κάθε
ποὺ κάποιος πλησιάζει παραπάνω ἀπ' τὸ συνηθισμένο, «πρόσεξέ
τον αὐτόν», μοῦ λέει, «μὴ σὲ φουχτώσει», καὶ γελάει δυνατά.

Ουκρανική ιστορία

Μὲ τὸν Βάλτερ γνωριστήκαμε τυχαῖα καὶ ἀπὸ τότε κρατήσαμε ἐπι-
κοινωνία, πού μὲ τὸν καιρὸ ἄρχισε νὰ πυκνώνει. Ἐκεῖνος ἔμενε μὲ
τὴν οἰκογένειά του σ' ἓνα ὄμορφο ἀγρόκτημα τῆς Ζαπορίζιας, κά-
που στὸν 15ο αἰώνα, κι ἐγὼ στὸ Κίεβο, σ' ἓνα σκοτεινὸ διαμέρισμα
τοῦ 15ου ὀρόφου, τὸ 1984. Γιὰ μεγάλο διάστημα εἶχαμε μιὰ μᾶλλον
πετυχημένη σχέση ἀπὸ ἀπόσταση. Ἐπικοινωνοῦσαμε κυρίως μὲ
πουλιὰ καὶ μὲ μπουκάλια· καμιά φορά κατάφερνε νὰ βγάλει τὴ
φωνή του μέσα ἀπὸ τὸ στόμιο τοῦ νεροχύτη μου, κι ἐγὼ μετὰ βίας
στρίμωχνα τὰ μουρμουρητά μου στὴν καμινάδα του. Ὅποτε εὐκαι-
ροῦσαμε, δίναμε ὁ ἓνας στὸν ἄλλον ἐξαιρετικὲς συμβουλές, τόσο
εὐστοχες, πού λίγη σημασία εἶχε ὅτι ποτὲ δὲν ἔφταναν ὀλόκληρες ἢ
στὴν ὥρα τους. Δὲν κοιμόμουν χωρὶς τὴ σκέψη του. Δὲν ξυπνοῦσε
χωρὶς τὴ δική μου. Τὰ ἀπογεύματα πίναμε σχεδὸν μαζί — ἐγὼ ἐλά-
χιστο λικέρ Σαρλότα, κι ἐκεῖνος οὐίσκι σκέτης βύνης, ὄχι κάτω ἀπὸ
τέσσερις μερίδες. Τὸν βοηθοῦσα νὰ μὴ φοβᾶται τὸ μέλλον, κι ἐκεῖ-
νος μοῦ μιλοῦσε γιὰ τὸ παρόν του λεπτομερῶς, προσφέροντάς μου
τὴ μοναδικὴ ἱκανότητα νὰ ἀναπαριστῶ μὲ ἀκρίβεια τὰ παρελθόντα.
Ὁ Βάλτερ, τὸ ἀκριβὸ μυστικὸ μου. Κι ἂν στὴν ἀρχὴ δὲν εἶχαν σημα-
σία τὰ φιλιὰ πού δὲν παραδίδονταν, ὅπως πάντοτε, σιγὰ σιγὰ, οἱ
ἀποστολὲς ἄρχισαν νὰ μπερδεύονται. Ἐνῶ διατύπωνα σαφὴ ἐρώτη-
ση γιὰ τὰ φέουδα, ἔπαιρνα ἀπάντηση γιὰ τὰ ὑλικά τῆς χωριάτικης
σοῦπας. Ἐνῶ ἡ κουκουβάγια συνέχισε νὰ ἔρχεται τὰ βράδια, τὰ πό-
δια τῆς ἦταν ἄδεια, ἔμοιαζε πλέον παχιά καὶ δυσκίνητη. Ἡ κορυ-

φαία παρανόηση δὲν ἄργησε. Μπουκάλι στὴν μπανιέρα μου, καὶ τὸ μήνυμα μὲ κάρβουνο: «Δὲ μ' ἀγαπᾶς». Μπουκάλι στὸ σακὶ μὲ τὸ ἀλεύρι, καὶ τὸ μήνυμα μὲ φτηνὸ μολύβι γιὰ τὰ μάτια: «Δὲ μ' ἀγαπᾶς». Ὁ οὐρανὸς κι ἡ θάλασσα κατάλαβαν πρῶτοι καὶ ἔπαψαν νὰ πηγαινοφέρνουν τὰ μηνύματα. Ἔγινε ἐξαιρετὴ ἱστορικός. Ξέχασα, χωρὶς χαρά, ἀλλὰ καὶ χωρὶς λύπη. Τὴν περασμένη ἐβδομάδα μὲ κάλεσαν γιὰ τὴν ἀποκωδικοποίηση κάποιου μεσαιωνικοῦ χειρογράφου. Μοῦ εἶπαν πὼς ἐπρόκειτο γιὰ τὸ ἡμερολόγιο ἐνὸς μυλωνᾶ. Οἱ τελευταῖες φράσεις: «Δὲν τὸ κατάλαβα ποτέ, Γκαλίνα. Ἐμεῖς εἴχαμε ἀλλάξει δαχτυλίδια καὶ σὲ λίγο θὰ παντρευόμαστε». Στὸν ὑπεύθυνο ἀρχαιολόγο ἔγραψα βιαστικὰ πὼς βρῆκα μόνον ὑπολογισμοὺς παρακολούθησης ἐσόδων. Ἄνευ σημασίας.